

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การออกแบบการแปรแถว

ในทางนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ครูชมพูนุท ภูสกุล

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง สาวสู้มจุ่มปลา

(สงวนลิขสิทธิ์ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา)

เผยแพร่โดย Inspirer

ที่มา <https://youtu.be/ethz-mM3tno>

คำถามชวนคิด

จากวิดีโอที่นักเรียนชม

นักเรียนสังเกตเห็นอะไรในการแสดงนี้บ้าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนบอกลักษณะการแปรแถว
ในทางนาฏศิลป์ได้หลากหลายรูปแบบ
- นักเรียนนำเสนอการออกแบบรูปแบบ
การแปรแถวในทางนาฏศิลป์ได้สวยงาม

การออกแบบการแปรแถว ในทางนาฏศิลป์

การแปรแถว

การแสดงนาฏศิลป์ที่ดี และน่าชื่นชมนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง อาทิ เพลงที่ใช้แสดง เสื้อผ้า หน้า ผม รูปร่างหน้าตา และฝีมือลายมือของผู้แสดง ตลอดจนถึงท่าทางที่ใช้ประกอบการแสดง ต้องสัมพันธ์กับบทเพลงที่แสดง และอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญ คือ **รูปแบบการจัดแถว** ของผู้แสดง ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากอย่างหนึ่งที่จะทำให้การแสดงชุดนี้น่าชม ไปตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่น่าเบื่อ ทำให้ผู้ชมต้องการที่จะชมการแสดงชุดนั้นต่อไปเรื่อย ๆ

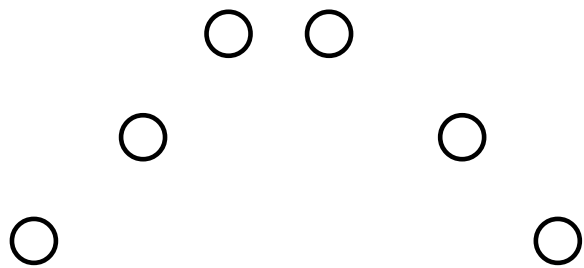
การประดิษฐ์ทำร่ำที่ดี ควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

๑. **ทำร่ำ** แบ่งตามลักษณะการแสดงต่อไปนี้

- **ทำระบำ** การประดิษฐ์ทำร่ำจะต้องสอดคล้องกับความหมายของบทร้องและลักษณะทำนองเพลง
- **ทำละคร** การประดิษฐ์ทำร่ำจะต้องมีความหมายเฉพาะ ทำที่เรียกว่า ตีบท เช่น ทำที่แสดงอารมณ์รัก โกรธ เศร้า ทำที่แสดงกิริยาอาการต่าง ๆ การรำตีบทนี้จะเป็นทำที่เลียนแบบธรรมชาติ แต่มาประดิษฐ์ให้งดงามขึ้น
- **ทำเต้น** มักจะใช้การเคลื่อนไหวแขนขา ได้แก่ ทำเต้นของยักษ์ และลิง

๒. การแปรแถวในการแสดงนาฏศิลป์

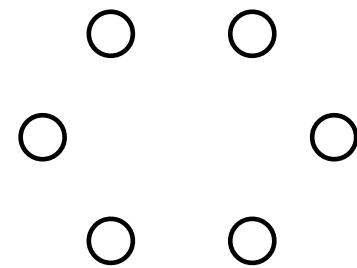
จะไม่สลับซับซ้อนมากและไม่แปรแถวบ่อยมากเกินไป การแปรแถวที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ แถวหน้ากระดาน แถวตอนเดียว แถวตอนคู่ แถวปากพนัก แถววงกลม แถวครึ่งวงกลม เป็นต้น

แถวปากพนัก

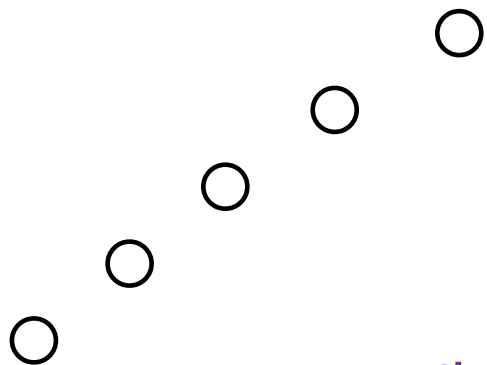

แถวตอนเดียว

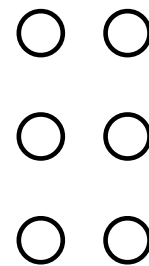

แถววงกลม

๒. การแปรแถวในการแสดงนาฏศิลป์

แถวเฉียง

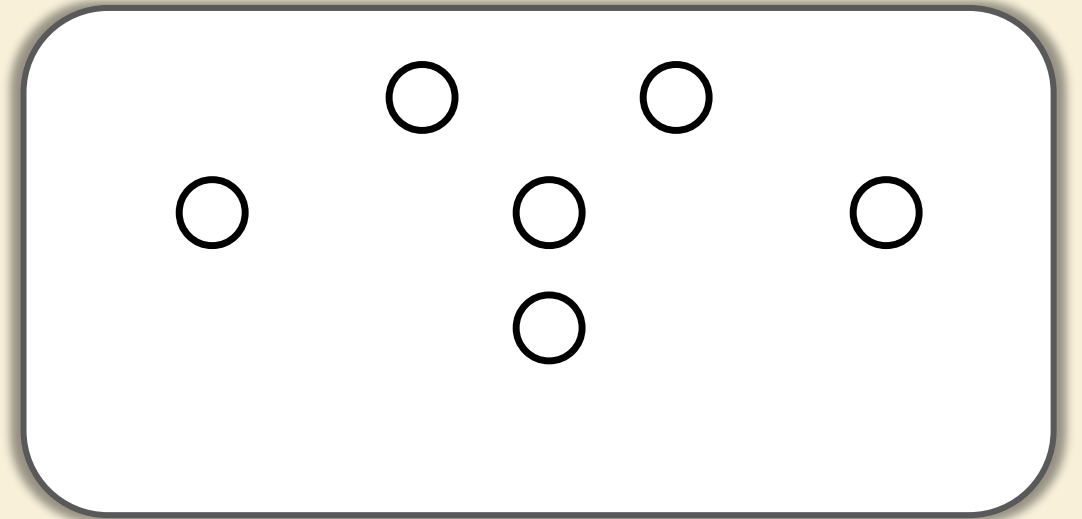
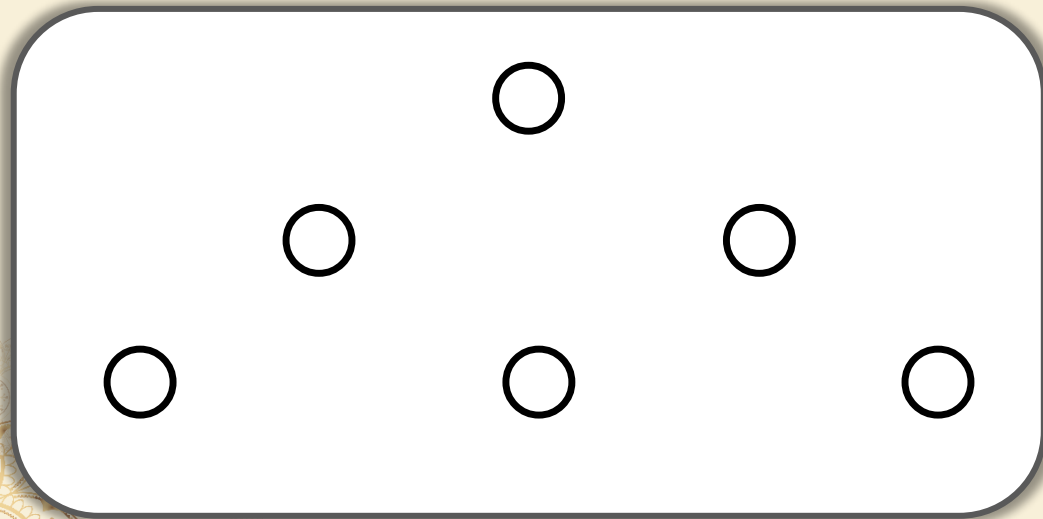
แถวตอнок

แถวหน้ากระดาน

๓. การตั้งชุ้ม

นิยมจัดชุ้มเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยมีแกนกลางฝั่งซ้ายขวาเท่ากัน มักใช้กับการแสดงประเภทระบำ และสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมตามจำนวนของผู้แสดง

๓. การตั้งชื่

ภาพจากเว็บไซต์ <http://www.thaiembassy.org/>

ภาพจากเว็บไซต์ <https://sites.google.com/>

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ในน้ำมีปลาในนามีข้าว

เผยแพร่โดย ครูเหม่ม ขนิษฐา

ที่มา <https://youtu.be/y93KuiashtU>

กิจกรรม

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ - ๘ คน
โดยการแบ่งในกลุ่มต้องมีผู้ชายและ
ผู้หญิงรวมกัน เพื่อให้ช่วยกันทำงาน
และฝึกการช่วยเหลือกัน ทำกิจกรรม
ออกแบบการแปรแถวในการแสดง

ใบงาน ออกแบบการแปรแถวในการแสดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มจะต้องทำการออกแบบ การแปรแถวการแสดงชุด ในน้ำมีปลาในนามี ข้าว ภายในกลุ่มตนเอง

ใบงานที่ ๑ เรื่องการวางแผนการแสดงผลงาน
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสรรสร้างการแสดงนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการวางแผนการแสดงนาฏศิลป์
 รายวิชา ศ๒๓๑๐๒ นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

- รายชื่อนักเรียน กลุ่มที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๑. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๒. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๓. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๔. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๕. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๖. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๗. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๘. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำกรมแสดงนาฏศิลป์

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๑	๑.๑ วางแผนการดำเนินงาน	
	๑.๒ แบ่งภาระหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม	
๒	

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	
๔	
๕	สังเกตความคืบหน้าการแสดง ๗๐%	
๖	นำเสนองานแสดงผลงาน	

บันทึกเพิ่มเติม

ใบงาน ออกแบบการแปรแถวในการแสดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
โดยแต่ละกลุ่มจะต้องทำการออกแบบ
การแปรแถวการแสดงชุด ในน้ำมีปลาในนามี
ข้าว ภายในกลุ่มตนเอง

ใบงาน เรื่องการออกแบบการแปรแถวในทางนาฏศิลป์

เนื้อเรื่อง	แปรแถว

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....
5..... 6.....

นำเสนอ

การออกแบบการแปรแถวในการแสดง
ชุด ในน้ำมีปลาในนามีข้าว

สรุป

การออกแบบการแปรแถวในทางนาฏศิลป์

รูปแบบการจัดแถวของผู้แสดง นับว่ามีความสำคัญมากอย่างหนึ่งที่จะทำให้การแสดงนั้นน่าชม ไม่น่าเบื่อ ทำให้ผู้ชมต้องการที่จะชมไปตลอดตั้งแต่ต้นจนจบการแสดงชุดนั้น

การประดิษฐ์ท่ารำที่ดี
ควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

๑. ท่ารำ แบ่งตามลักษณะการแสดงท่าระบำ, ท่าละคร, ท่าเต้น

๒. การแปรแถวในการแสดงนาฏศิลป์
แถวปากพั่น แถวตอน แถววงกลม ฯลฯ

๓. การตั้งซุ่ม นิยมจัดซุ่มเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยมี
แกนกลางฝั่งซ้ายขวาเท่ากันหรือตามความเหมาะสม

บทเรียนครั้งต่อไป

การออกแบบและประดิษฐ์
เครื่องแต่งกาย

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องนำมา

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

อุปกรณ์การประดิษฐ์

- กระดาษนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์
- กรรไกร, กาว, ไม้บรรทัด
- เอ็นหรือเชือกร้อยลูกปัด
- ไม้สำหรับม้วนกระดาษ(ไม้เสียบลูกชิ้น)
- สีเคลือบเล็บ

ใบงาน ออกแบบการแปรแถวในการแสดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มจะต้องทำการออกแบบการแปรแถวการแสดงชุด ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ภายในกลุ่มตนเอง

ใบงานที่ ๑ เรื่องการวางแผนการแสดงผลงาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสรรสร้างการแสดงนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการวางแผนการแสดงนาฏศิลป์
 รายวิชา ศ๒๓๐๑๒ นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

- รายชื่อนักเรียน กลุ่มที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๑. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๒. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๓. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๔. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๕. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๖. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๗. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๘. ชื่อ..... เลขที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดการแสดงนาฏศิลป์

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๑	๑.๑ วางแผนการดำเนินงาน	
๒	๑.๒ แบ่งภาระหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม	

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	
๔	
๕	สังเกตความตื่นตัวในการแสดง ๗๐%	
๖	นำเสนอการแสดงผลงาน	

บันทึกเพิ่มเติม

ใบงาน เรื่องการออกแบบการแปรแถวในทางนาฏศิลป์

เนื้อเรื่อง	แปรแถว
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สมาชิกกลุ่ม ๑..... ๒.....
 ๓..... ๔.....
 ๕..... ๖.....

ใบงาน ออกแบบการแปรแถวในการแสดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มจะต้องทำการออกแบบ การแปรแถวการแสดงชุด ในน้ำมีปลาในนามี ข้าว ภายในกลุ่มตนเอง

ใบงานที่ ๑ เรื่องการวางแผนการแสดงผลงาน
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสรรค์สร้างการแสดงนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการวางแผนการแสดงนาฏศิลป์
 รายวิชา ๗๒๓๐๒ นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

- รายชื่อนักเรียน กลุ่มที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
๑. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๒. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๓. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๔. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๕. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๖. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๗. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /
 ๘. ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำกรมแสดงนาฏศิลป์

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๑	๑.๑ วางแผนการดำเนินงาน	
	๑.๒ แบ่งภาระหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม	
๒	

ลำดับที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	
๔	
๕	ส่งความคืบหน้าการแสดง ๗๐%	
๖	นำผลงานการแสดงผลงาน	

บันทึกเพิ่มเติม

ใบงาน ออกแบบการแปรแถวในการแสดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
โดยแต่ละกลุ่มจะต้องทำการออกแบบ
การแปรแถวการแสดงชุด ในน้ำมีปลาในนามี
ข้าว ภายในกลุ่มตนเอง

ใบงาน เรื่องการออกแบบการแปรแถวในทางนาฏศิลป์

เนื้อเรื่อง	แปรแถว

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....
5..... 6.....